

**Doc. PaedDr. Vladislav Kukačka, Ph.D., Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická
fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích**

Oponentský posudek na rigorózní práci

Autor: **Mgr. Josef Šupler**

Název: **ZÁVISLOSTI JAKO NEGATIVNÍ DETERMINANTA ZDRAVÍ ŽÁKŮ NA
ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V ČESKOBUDĚJOVICKU**

Aktuálnost zvolené problematiky

Autor si zvolil zajímavé a aktuální téma. Práce je zaměřená na výzkum sociálně patologických jevů, které narušují výukový proces na základních školách, významně naplňují a ovlivňují volný čas žáků a mohou mít negativní dopad na zdraví žáků. Z formálního hlediska je rigorózní práce rozdělena na část teoretickou a výzkumnou. Pozitivně hodnotím teoretický rozbor aktuálního tématu, který vychází z rozsáhlého literárního základu.

Teoretická část je rozdělena na látkové a nelátkové (behaviorální) závislosti, přičemž látkové závislosti jsou systematicky prezentovány, nelátkové závislosti tuto systematickost částečně postrádají, ač se zmiňují o nejčastějších závislostních problémech v této oblasti. Negativní vlivy závislostního chování na zdraví mládeže jsou rozděleny na somatické, psychické a sociální. Negativní somatické vlivy by zasloužily podrobnější rozpracování. Teoretická část obsahuje také mnohé nepřesnosti a významové nejasnosti.

Stanovené cíle rigorózní práce

Cílem předložené práce bylo:

1. Zmapovat zkušenosti s návykovými látkami u žáků základních škol.
2. Zmapovat vztah žáků k behaviorálním, nelátkovým závislostem.
3. Zjistit, jak žáci vnímají následky sociálně-patologických jevů (závislosti) na jejich zdraví.

Zvolené metody rigorózní práce

Uvedená kapitola je dobře zpracovaná a využívá odpovídající metody, které vychází z dotazníku vlastní konstrukce, který je anonymně prezentován. Vlastní realizace výzkumu byla provedena na několika základních školách v Českých Budějovicích a okolí. Výzkum proběhl v roce 2017. Pozitivně hodnotím počet respondentů. Jako přínosné hodnotím

především pokus o porovnání žáků z městských škol a škol vesnických v některých ukazatelích prezentujících závislostní chování.

Výsledky výzkumu a přínos rigorózní práce

Informace, které přináší výzkum, jsou podrobeny hledání statistickým souvislostí v podobě deseti hypotéz. Ty jsou v několika případech poněkud obecné, takže jejich závěry nelze jednoznačně prezentovat. Výsledky výzkumu, které porovnávají výskyt některých závislostních jevů podle místa bydliště, dokumentují, že skupina žáků z města a žáků z vesnice jsou mnoha projevech velmi podobné, takže nelze přisoudit výskyt uvedené závislosti charakteru bydliště.

Další významné poznatky vyznívají ve prospěch pohybově aktivnějších dětí, které tráví méně času na elektronických médiích, což má určité zdravotní benefity. Velmi správně je zmíněn také vliv sociálního prostředí a zázemí ve vztahu ke sledovaným závislostem.

Za nejslabší část předložené práce považuji diskusi, která obsahuje teoretické poznatky náležící do úvodní teoretické části. Dále uvedený vlastní výzkum však postrádá diskusní porovnání s výsledky jiných autorů.

Otázky k obhajobě

Kterou závislostní látku považujete u sledovaného souboru za zdravotně nejrizikovější?

Který z fenoménů elektronických závislostí představuje u sledovaného souboru největší riziko v sociální oblasti?

Závěr

Přes uvedené nedostatky, které výrazně nesnižují kvalitu spíše jen formální úroveň předložené práce, hodnotím rigorózní práci Mgr. Josefa Šuplera pozitivně. Po zodpovězení navrhovaných otázek, po obhájení rigorózní práce a splnění podmínek státní rigorózní zkoušky doporučuji Mgr. Josefu Šuplerovi udělení titulu PhDr.

České Budějovice dne 26. 9. 2018

Doc. PaedDr. Vladislav Kukačka, Ph.D.

oponent